

ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ УКРАЇНИ

**ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ ТОВАРОЗНАВСТВА, УПРАВЛІННЯ ТА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ
КАФЕДРА ТОВАРОЗНАВСТВА І ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА
ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ
КАФЕДРА ТОВАРОЗНАВСТВА ТА ТЕХНОЛОГІЇ НЕПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ**

*Присвячується 200-річчю Львівського торговельно-економічного
університету*

**IV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
(у дистанційній формі)**

***ІННОВАЦІЇ В УПРАВЛІННІ
АСОРТИМЕНТОМ, ЯКІСТЮ ТА
БЕЗПЕКОЮ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ***

24 ЛИСТОПАДА 2016 РОКУ

**Львів
Растр-7
2016**

УДК 339.1:330.341.1(06)

ББК 65.42-21-551 я431

I 66

I 66 Інновації в управлінні асортиментом, якістю та безпекою товарів і послуг : Матеріали IV-ої міжнародної наук.-практ. конф. : (Львів, 24 листопада 2016 року) : тези доповідей / Відп. ред. П. О. Куцик. Львів : Видавництво «Растр-7», 2016. – 376 с.

ISBN 978-617-7359-64-6

У збірнику, присвяченому 200-річчю Львівського торговельно-економічного університету, опубліковано матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації в управлінні асортиментом, якістю та безпекою товарів і послуг», в яких представлено результати теоретичних та експериментальних досліджень з питань товарознавства, індустрії гостинності та готельно-ресторанного бізнесу, менеджменту, експертної діяльності, технологій торгівлі та підприємництва.

Редакційна колегія: П. О. Куцик, к. е. н., професор, ректор Львівського торговельно-економічного університету; І. В. Сирохман – д. т. н., професор, завідувач кафедри товарознавства і технологій виробництва харчових продуктів; Л. В. Пелик – д. т. н., професор, завідувач кафедри товарознавства та технології непродовольчих товарів; Б. М. Мізюк – д. е. н., професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи; М. П. Бодак, к. т. н., доц.; Л. І. Гірняк, к. т. н., доц.; І. В. Донцова, к. т. н., доц.; В. Т. Лебединець, к. т. н., доц.; Н. А. Терешкевич, к. т. н., доц.

Публікується в авторському варіанті

ISBN 978-617-7359-64-6

© Львівський торговельно-економічний
університет, 2016

© Видавництво «Растр-7», 2016

УДК:347.778/.634.8:631.

**Ткаченко О. Б., д.т.н., доц., Батраков О. О., аспірант
Одеська національна академія харчових технологій**

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕОГРАФІЧНИХ ЗАЗНАЧЕНЬ(ГЗ), ЯК НОВОЇ КАТЕГОРІЇ ВИНОГРАДНИХ ВИН

Географічні зазначення походження товару – це термін, який відображає прямий зв'язок між певним товаром і конкретним місцем його виробництва. Назва географічного місця використовується як позначення в назві товару, й за цим приховується комплекс різнопланових та різносторонніх характеристик (властивостей, якостей, репутації), які певним чином відрізняють його від інших однойменних виробів.

Фейки і репліки давно увійшли в наше життя, допомагаючи недобросовісним конкурентам або нечесним продавцям робити величезні статки. На жаль, харчова промисловість не стала тут винятком. А адже їжа-це не просто товар, це частина історичного, соціального і навіть культурної спадщини кожної країни і регіону. Тому європейська харчова промисловість

була змушена влитися в багато бюрократичні процеси, щоб захистити свої традиції і запропонувати покупцям гідні перевірені продукти.

Таким чином в Європейській системі якості з'явилися продукти з зазначеним географічним положенням, тобто виріб який має на своєму маркуванні зареєстрований знак Європейського союзу, або назву регіону де він був вироблений чи з яким він зв'язаний безпосередньо.

Одна за таких категорій є категорія IGP або *Indicazione Geografica Protetta*, в українському перекладі – географічне зазначення (ГЗ)[1].

Захищені географічні зазначення (IGP) ідентифіковані сільськогосподарські продукти, необроблені або оброблені, чий якість, репутація або інші характеристики пов'язані з його географічним походженням.

IGP відноситься до сільськогосподарської, агропромислової харчової та виноробної галузей.

Правила виробництва IGP перераховані в специфікації і підлягають контрольним процедурам, які здійснюються незалежним органом, затвердженим ІНАО.

Продуктами IGP наприклад є сири: Французький сир - Грюйер (фр. Gruyère.), італійський Сир - Gorgonzola Dolce або продукти рослинного походження як Нантская валеріанелла (*mache nantais*) - вид зеленого салату, рис з Камарга.

Також до цієї категорії можуть відноситися готові страви і продукти тваринного походження Сістеронській баранчик (*Agneau de Sisteron IGP*) - ягня вирощується на материнському молоці два місяці, лавандовий мед (*Miel de Provence IGP*) - знаком якості захищений будь-провансальська мед, лавандовий відрізняється особливою кремовою текстурою і делікатністю.

Процедуру отримання статусу IGP у Франції, наприклад, регламентує ІНАО Національний інститут походження та якості (фр. Institut national de l'origine et de la qualité) [2].

За даними інституту ІНАО у Франції зареєстрований 122 продукту IGP які приносять у бюджет до 1,2 млрд євро з обороту. З них у винному секторі зареєстровані 74 IGP вина, що складає: 1/3 французького виробництва [4].

На українському ринку ситуація значно відрізняється, хоча вже існує закон що до географічних зазначень на території України та декілька зареєстрованих регіонів. На території України виділено 15 виноградарських зон (макрозон), і 58 природно-виноградарських районів (мікрозони). В Одеській області – 3 і 16, Херсонській – 2 і 10, Миколаївській – 2 і 7, Закарпатській – 1 і 12, Запорізькій – 1 і 6 [4].

Станом на 1 січня 2015 року в Україні площі виноградних насаджень в усіх категоріях господарств складають: 48.7 тис.га, в т.ч. плодоносних - 44,2 тис.га.

На сьогодні в Україні охорона прав на географічні зазначення здійснюється відповідно до норм Цивільного кодексу України, Закону України “Про охорону прав на географічні зазначення” та інших нормативно-правових актів. Встановлені чинним законодавством України положення переважно відповідають міжнародним договорам України у сфері інтелектуальної

власності. Проте, деякі положення нормативно-правових актів потребують удосконалення і більш чіткого їх визначення із врахуванням вимог європейського та міжнародного законодавства.

На даний час у виноробстві України вживається десять географічних назв, які походять з інших європейських країн, а саме: Шампанське, Коньяк, Кальвадос, Кагор (Франція), Портвейн, Мадера (Португалія), Херес, Малага (Іспанія), Токай (Угорщина), Марсала (Італія).

При цьому, на сьогодні з боку України немає порушень Угоди TRIPS (п. 4 ст.24), яка не забороняє використання родових назв з географічними позначеннями для тих виробників, які ці назви використовували «протягом 10 років, що передують 15 квітня 1994 року». Проте Україна на добровільній основі приймає зобов'язання відмови їх використання протягом 10 років [5].

За визначенням вітчизняних спеціалістів для збільшення кількості реєстрацій географічних зазначень в Україні необхідно зробити наступне:

- створити відповідно до Угоди, Підкомітет з питань географічних зазначень, що відповідатиме за обмін інформацією, та у його рамках здійснювати співробітництво у цій сфері.

- розбудувати інституціональну, адміністративну та технічну спроможності державних органів України, задіяних у цій сфері.

- створити відповідні системи автоматизації виробничих процесів, що пов'язані з реєстрацією географічних зазначень (України та ЄС), веденням відповідного державного реєстру тощо.

- для України також важливо вибудувати діалог з ЄС щодо отримання фінансової допомоги в частині підтримки українських виробників, які мають протягом перехідних періодів провести ребрендинг власної продукції.

Список використаних джерел

1. Крисанов Д.Ф. Географічні зазначення походження агропродовольчої продукції: європейський досвід і вітчизняні перспективи [Текст]/ Крисанов Д.Ф /«Виклик часу».Київ-2014р №10, с. 19-24.
2. Техническое регулирование производства и оборота винодельческой продукции и спиртных напитков. Регламенты Европейского союза Под ред. Л.А. Оганесянца, А.Л. Панасюка – консалтинговая группа «Развитие» 2009.
3. Національний інститут походження та якості (INAO) [Електронний ресурс], – режим доступу до сайту: <http://www.inao.gouv.fr/>
4. Закон України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» від 05.12.2012 р. № 752-14. ; режим доступу до документу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/752-14>
5. Семінар ТАІЕХ з питань вивчення європейського досвіду щодо впровадження оцінки сільськогосподарської продукції за географічним походженням/Державна установа «Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.agroosvita.com/

Пелик Л. В., Пелех Ю. А. ІННОВАЦІЇ У КОНТРОЛІ ГАЗОВИХ ВИКИДІВ В АТМОСФЕРУ	38
Пеценюк О. Ю., Ніколайчук Л. Г. ОЦІНЮВАННЯ СПОЖИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЕЛЕКТРОНАГРІВАЛЬНИХ ВИРОБІВ ДЛЯ ПРИГОТУВАННЯ ЇЖІ	40
Прокочук О. А., Павлишин М. Л. ПРО ФАЛЬСИФІКАЦІЮ ВЕРШКОВОГО МАСЛА НА ВІТЧИЗНЯНОМУ РИНКУ	43
Расулов Р. А., Романенко О. В. ВИЗНАЧЕННЯ КОЕФІЦІЕНТУ ПОВЕРХНЕВОГО НАТЯГУ МЕДУ ЗА НЕПОВНОЇ КРИСТАЛІЗАЦІЇ	45
Рогалінська М. В., Беднарчук М. С. ПЕРЕДОВИЙ ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ЯКОСТІ ПОБУТОВИХ ВИРОБІВ ЗІ СКЛА ТА СКЛОКЕРАМІКИ	48
Романенко Р. П., Болілий О. С. ЗАСТОСУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ ПРОДУКТІВ ДІЄТИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	51
Сеник І. Я., Бодак М. П. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СПОЖИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ЧАЮ	53
Скиба В. В., Доманцевич Н. І. ТОВАРОЗНАВЧІ АСПЕКТИ РИНКУ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ	55
Сорочан О.В., Гавриляк М.Я. ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИМОГ ДО БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ КОВБАСНИХ ВИРОБІВ	57
Стефанік М. П., Попович Н. І., Романюк А., Белегай Б. ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО ВЗУТТЯ ДЛЯ АКТИВНОГО ВІДПОЧИНКУ ТА ТУРИЗМУ	59
Стефанюк С. В., Решетило Л. І. ПОРІВНЯЛЬНЕ ВИВЧЕННЯ СТРОКІВ СІВБИ БУРЯКА СТОЛОВОГО ТА ВПЛИВ ЇХ НА ЯКІСТЬ КОРЕНЕПЛОДІВ	61
Ткаченко О. Б., Батраков О. О. ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕОГРАФІЧНИХ ЗАЗНАЧЕНЬ(ГЗ), ЯК НОВОЇ КАТЕГОРІЇ ВИНОГРАДНИХ ВИН	64
Чорна А. І., Шульга О. С., Арсеньєва Л. Ю. ВСТАНОВЛЕННЯ ОПТИМАЛЬНОГО РЕЖИМУ НАНЕСЕННЯ ЇСТИВНОГО ПОКРИТТЯ НА ХЛІБОБУЛОЧНІ ВИРОБИ	67
Чорна Т. О., Скляр Ю. Ю. СУЧАСНІ МЕТОДИ ЕКСПЕРТНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК ФАЛЬСИФІКАЦІЇ МАСЛА ВЕРШКОВОГО	69
Шаповал С. Л. ВИЗНАЧЕННЯ МЕЖІ МІЦНОСТІ БАГАТОШАРОВИХ ПРОДУКТІВ	72